

HONDSRUG Bericht

Nr. 21 - December 2012

Ben Woldring

deelt ervaringen met leerlingen entreprenasium

Derde prijs en award

voor vakcollege ICT

Speeddaten

met regionale ondernemers

Marissa Verhoeven heeft op het entreprenasium haar tekenbedrijfje opgezet.

HET ENTREPRENASIUM,
ONDERNEMEN KUN JE LEREN

Leren met LOL

Het Hondsrug College in Emmen is als eerste school in Nederland begonnen met het entreprenasium: een leerweg voor ondernemende leerlingen.

Leuk, Ondernemend en Leerzaam. 'LOL'. Dat zijn de kenmerken van het entreprenasium op het Hondsrug College in Emmen. Het entreprenasium is te vergelijken met het technasium en het gymnasium: onderwijs met iets extra's. Bij het entreprenasium is dat een schoolsoort dat ondernemend gedrag en ondernemerschap bij leerlingen wil promoten en faciliteren.

Drie jaar geleden is het Hondsrug College als eerste school in Nederland begonnen met het entreprenasium. Ondernemers Rob Slagter en Mariëlle Janssen uit Emmen zijn de oprichters van deze leermethode. 'We zochten een school waar onze dochter zoveel mogelijk zelfstandige en uitdagende dingen mocht doen, waarbij ze ondernemend bezig kon zijn. Die school vonden we niet, daarom wilden we zelf een school voor ondernemers opzetten. Toen kwamen we in gesprek met het Hondsrug College. Zij waren zo enthousiast over ons idee, dat ze er op stonden om het bij hen op te zetten.' Inmiddels zijn er steeds meer scholen die het entreprenasium aanbieden en geïnteresseerd zijn in deze speciale leermethode.

Leerlingen van het Hondsrug College maken in de brugklas kennis met het ondernemerschap middels het project 'Jij de Baas'. In dit project ondernemen ze een goed idee voor een goed doel. Dit goede doel mogen ze zelf uitkiezen op de 'Goede Doelen Markt'. De leerlingen bedenken bijvoorbeeld een inzamelingsplan en het geld gaat naar het goede doel. Na dit project weten leerlingen en leerkrachten of

Lotte, Lynn en Dorien zitten in de 3e klas van het entreprenasium. Ze hebben alledrie een bedrijfje en vinden het ondernemen leuk en leerzaam.

het entreprenasium bij de leerling past. Vervolgens krijgen ze onderwijs in het ondernemingsvak en zetten ze een eigen bedrijfje op.

Het bedrijfje wordt gekoppeld aan leerdoelen van verschillende vakken. Hierdoor kan de leerling vakken vervangen door zelf met deze leerdoelen bezig te gaan. Heeft een leerling bijvoorbeeld een filmbedrijfje? Dan maakt hij voor natuurkunde een informatiefilmpje over de leerstof. Zo is de leerling op een leuke, ondernemende manier bezig met de leerstof en leert om zelfstandig te werken en te plannen. Rob en Mariëlle vertellen over deze manier van leren. 'Het entreprenasium is een uitdaging. En doordat leerlingen een uitdaging krijgen, krijgen ze zin om ermee aan de slag te gaan. Het stimuleert dus om met school bezig te gaan. Als je bijvoorbeeld Engelse woorden moeten leren en je houdt van muziek maken, dan zet je de woorden in een liedje. Het

punt is dat het leuk is om te doen en het blijft in je hoofd zitten.'

En hoe vinden de entreprenasium leerlingen deze manier van leren? Onze jongerenredactie vroeg het aan Nieck Veldkamp, Lotte Katerberg, Lynn Peters en Dorien Bos. Ze zijn veertien of vijftien jaar en hebben allemaal een eigen bedrijfje. Ze vinden het entreprenasium leuk omdat ze de vrijheid hebben om dingen zelf te doen, zichzelf te ontwikkelen en hun hobby te koppelen aan school. Nieck is sinds zijn 11e al bezig met draaien als DJ. Op het entreprenasium kan hij dit doorzetten en hoopt hij DJ te worden.

'Nu draai ik veel op schoolfeesten!' Lotte houdt van dansen en werken met kinderen, hier heeft ze een goede combinatie van gemaakt. 'Ik geef dansworkshops op basisscholen. Dit heb ik al een paar

keer gedaan en ik heb nog veel meer ideeën in mijn hoofd voor mijn bedrijf Dancedare Workshops.' Lynn en Dorien vinden het leuk om met nagels, haar en make-up bezig te zijn. 'Daarom verkopen we op internet allemaal make-up, nagel- en haarspulletjes. Daarnaast hebben we ook een workshop op een school gegeven.'

Zijn deze leerlingen veranderd door het entreprenasium? 'Zeker weten', vertelt Nieck. 'Ik ben als DJ veel professioneler geworden doordat ik de mogelijkheid krijg om steeds meer ervaring op te doen. Elke keer als ik draai dan durf ik meer!' Lotte vult dat aan. 'Eerder durfde ik niet voor mezelf op te komen, mijn eigen mening te geven of zelf beslissingen te nemen. Door het entreprenasium kan ik dat nu wel.' 'We zijn inderdaad veel zelfstandiger geworden en we durven presentaties te geven voor een groot publiek', aldus Lynn en Dorien.

Ondernemers Rob en Mariëlle hebben een duidelijk toekomstbeeld voor het entreprenasium. 'Het is vanaf het begin onze droom geweest om een groot centrum op te zetten, waarin leerlingen en ondernemers elkaar helpen en van elkaar leren. Die droom hebben we nog steeds en hopelijk komt deze ooit uit.'

TEKST: LINDA KANNEGIETER, SANNE VAN HUIZEN

FOTO'S: BRIGITTE VAN DER TUUK, GUIDO HANSMAN

Ondernemers Mariëlle Jansen en Rob Slagter hebben het entreprenasium opgericht.

Dit artikel was te lezen in de laatste editie van Dichterbij, het ledenmagazine van Rabobank Emmen-Coevorden. Op verzoek van de directie van de bank vormden vier vo-leerlingen een speciale jongerenredactie. Drie van de vier redactieleden kwamen van het Hondsrug College: Sanne van Huizen, Linda Kannegieter en Brigitte van der Tuuk.

**Sanne van Huizen (14),
entreprenasium vwo 3**

'Ik vond het heel leuk om mee te werken. Je werkt mee aan een blad dat door 20.000 mensen wordt gelezen. Echt gaaf! Ik vond het interviews afnemen het leukst. Ik heb geleerd hoe het gaat bij een magazine, dus hoe het in elkaar gezet wordt en hoe de taken worden verdeeld. Ook heb ik geleerd zo te schrijven dat de lezer het interessant vindt.'

**Linda Kannegieter (14),
entreprenasium vwo 3**

'Ik heb 2 artikelen geschreven en mensen geïnterviewd. Ik vond het een erg leuke ervaring. Een kijkje achter de schermen hoe het nou precies gaat bij zo'n redactie. Ik vond het het leukst om mensen te interviewen. Ik heb geleerd om te denken als de lezer. Wat willen zij weten en wat vinden zij interessant. En wat een slimme opbouw is voor een goed artikel.'

**Brigitte van der Tuuk (14),
entreprenasium vwo 3**

'Ik vond het erg leuk om mee te werken. Ik heb foto's gemaakt. Ik heb zelf een fotografeerbedrijf, Brigrafie. Dat is mijn hobby, naast dwarsfluiten en zwemmen.'

Speeddaten met regionale ondernemers

'Zo'n bijeenkomst als vandaag geeft me gewoon energie'

In het kader van het project 'Jij de Baas' hadden alle brugklasleerlingen eind november een speeddate met een regionale ondernemer. Voor het project zijn de leerlingen in groepjes bezig een eigen bedrijf op te starten, waarvan de winsten naar goede doelen gaan. Hun plannen legden ze voor aan de ondernemers die op hun beurt de eigen jarenlange ervaringen inbrachten.

Docent Sander Schelwald begeleidde de bijeenkomst. "In totaal gaan in twee sessies ruim vierhonderd leerlingen in gesprek met ervaren ondernemers. Daarnaast maken we dit jaar voor het eerst gebruik van onze eigen Hondsrug-ondernemers. Een aantal derdejaarsleerlingen die dus al een aantal jaren ervaring hebben, zijn nu ook ingezet als sparringpartner. Zij helpen hun jongere collega's dus op weg." In de datingzaal treffen we onder meer de heren Einhaus van Buurtsupport, Blaauwgeers van Kroeze-Wevers accountants en adviseurs, Accountmanager Grootzakelijk Harmen Bosga van Rabobank Emmen-Coevorden, senior projectmanager Smid van de afdeling Economische Zaken van de gemeente Emmen en Hans van Selm, voorzitter van MKB Emmen.

Chocolademelk

Een van de al wat ervaren ondernemers uit entreprenasium 3 vertelt haar jonge bezoekers wat er allemaal komt kijken bij het opstarten van een bedrijf. Haar toehoorders klapperen met de oren. Dat is toch wel heel iets anders dan vorig jaar op de basisschool. "Ons idee is om chocolademelk met slagroom te gaan verkopen in de schoolkantine, want dat is hier nog niet te koop." Zo, daar kunnen ze het bij de catering mee doen! Ze krijgen concurrentie uit eigen kring.

Verfrissend

"Ik help als 'oudere jongere' de jeugd graag bij het opzetten van een onderneming", vertelt Joop Einhaus. "Ik bevroeg ze over hun doelen en stel samen met hen vast of kosten en opbrengsten wel in verhouding zijn. De meesten hebben zich wel voorbereid, maar je merkt dat het hen aan ervaring ontbreekt. Zaken als planning, vergunningen, marketing en promotie worden vaak vergeten, terwijl die natuurlijk heel belangrijk zijn. Het is wel erg leuk om te doen. Deze leerlingen zijn op een heel verfrissende manier bezig."

Energie

"Zo'n bijeenkomst als vandaag geeft me gewoon energie", lacht Harmen Bosga. "Zij leren van mij, maar ik leer ook van hen." Zijn eerste leermoment was er direct al, toen een nieuw ondernemersgroepje aanschoof. "Ik hoef geen bedrijfsrekening, want ik heb al een rekening bij de Rabobank in Klazienaveen", stelde een van zijn gesprekspartners. Nou, dat is vast en zeker een pittig gesprek geworden!

Arretjescake

Rogier en Romy gingen langs bij de heer Blaauwgeers. "We hadden niet veel vragen, want we weten nog niet precies hoe we het gaan aanpakken. Theo

Blaauwgeers: "Ze hadden best een leuk idee. Ze willen kniepertjes, rolletjes en arretjescake te gaan maken en verkopen. Vooral dat laatste sprak me erg aan. Rogier: "Het is een recept van mijn moeder. Het is een soort chocoladecake met stukjes beschuit." Blaauwgeers: "Via karweitjes en het inzamelen van lege flessen willen ze een startkapitaal vergaren om inkopen te kunnen doen. Ze hebben ook al geregeld dat ze in hun dorp Sleen bij Albert Heijn hun arretjescake mogen verkopen. Goed bezig, deze twee."

Doorvragen

Wouter Smid kreeg onder anderen een paar leerlingen op bezoek die bijzonder weinig voorbereidingstijd hadden gehad. "Twee ervan wilden een dansvoorstelling gaan geven, een ander dacht aan haarvlechten en weer een ander stelde voor cakejes te gaan bakken. Dat werd als goed idee aanvaard, maar toen kwamen ze erachter dat de ingrediënten geld kosten en dat hadden ze niet. Toen viel het woord sieraden maken. Een zus van een van de groep had heel veel sieraden en die mochten gebruikt worden om er nieuwe objecten van te maken. Ze gaan nu op zoek naar publieksactiviteiten in Emmen waar ze hun nieuwe collectie kunnen gaan verkopen. Het is schitterend om dit te doen. Ze zijn jong en onervaren, maar als je even doorvraagt komen ze wel los."

Sparren

"Ik heb dit al eerder gedaan en vind het ontzettend leuk", stelt Hans van Selm. "Ik heb regelmatig contact met directeur Kees Versteeg van deze school en geniet altijd van de enthousiaste wijze waarop hij praat over voor mij compleet nieuwe onderwijsmethoden als werken met iPads, het technasium en het entreprenasium. Ik zie deze school eigenlijk als één groot entreprenasium. Heel vernieuwend allemaal. Verder vind ik het prachtig om te sparren met jongeren. De bedrijfsplannen vliegen me vanmiddag om de oren. Nog niet allemaal goed doordacht, maar dat komt nog wel."

Rien Menheere, MenZ en Media

Entreprenasium-ondernemers

Leren van ervaringen Ben Woldring

Ben Woldring, onder meer bekend van Bencom, was laatst in het Hampshire hotel om zijn ondernemingservaringen te delen met collega-ondernemers, en de leerlingen van het entreprenasium waren erbij! We kwamen binnen en voor iedereen was een naamkaartje gemaakt. Na wat theeleuten werd de ondernemersmiddag ingeleid. Niet lang daarna stond Ben Woldring te vertellen wat hij heeft meegemaakt tijdens het ondernemen.

Hij vertelde over zijn schoolopdracht die later de succesvolle vergelijkingssite bellen.com was geworden. "Een goed idee bedenk je niet zomaar. Je moet

erachter zien te komen wat mensen nodig hebben." De mensen om hem heen waren zijn inspiratiebron. Zo vertelde hij dat hij een hotelkamer had geboekt voor € 120,-. In het hotel ontmoette hij iemand die dezelfde soort kamer had geboekt voor € 90,-. Dat scheelde voor die persoon toch weer € 30,-. Zo kwam Ben op het idee om een vergelijkingssite te maken voor hotelkamers: lookingforbooking.nl. Ook vertelde Ben dat je een origineel idee moest hebben om succesvol te worden. Dus niet andere ideeën na-apen, maar zelf wat bedenken. Je kunt kijken wat op dit moment de trend is en daar je bedrijf op baseren, maar je kunt ook zelf een trend zetten. Je moet namelijk kijken wat mensen op dit moment

nodig hebben, maar ook over een paar jaar. Ben deelde dus veel tips en trucs die handig waren om een bedrijf mee te leiden. Voor veel ondernemers van het entreprenasium was het een inspiratieve middag. Zowel voor de leerlingen zonder bedrijf als de leerlingen die een bedrijf aan het opzetten zijn of al een lopend bedrijf hebben.

Het was dus een geslaagde middag. De ondernemers van het entreprenasium vonden de tips en trucs die ze van Ben kregen heel erg leuk en ze vonden de snoepjes die op de tafels stonden erg lekker.

Julia van den Heiligenberg, v2j

'Geloof in jezelf'

Ben Woldring, begonnen met ondernemen op zijn 13e, hield zijn lezing op een inspiratiemiddag, georganiseerd door Rabobank Emmen/Coevorden in het Hampshire hotel Eden. De leerlingen uit mavo en havo 2 en vwo 3 zijn, net als Woldring, hun eigen bedrijf gestart en volgen op het Hondsrug College de richting entreprenasium. Zij krijgen op school de mogelijkheid en de tijd zich van ondernemende leerlingen te ontwikkelen tot serieuze ondernemers. Daarom was het voor deze ondernemers in de dop een mooie gelegenheid hun voorbeeld Ben Woldring echt te ontmoeten en zelfs te spreken.

De lezing van Woldring was een chronologisch verhaal over zijn succes, dat begon met een filmpje van Ben als 13-jarig jongetje, die de kijker haarfijn wist uit te leggen waarom hij zijn onderneming ben.com was gestart. ben.com is een vergelijkingssite waarop een bezoeker een overzicht krijgt van het beste telefoonabonnement op dat moment. Grote telefoon-aanbieders zoals KPN en Telfort begonnen te adverteren op Bens site, waardoor het 13-jarige jongetje al snel flink begon te verdienen. Hij werd uitgenodigd in televisieprogramma's als Kassa en kreeg zo steeds meer bekendheid. In korte tijd werd Ben miljonair. De leerlingen van het entreprenasium konden zich goed vereenzelvigen met dat beeld: ook zij zijn nog jong, zien overal kansen en mogelijkheden. Ze tonen initiatief en zijn vindingrijk. Voor hen was het fantastisch te horen hoe zo'n jong jongetje (inmiddels 27, met 9 vergelijkingssites en 27 werknemers) is uitgegroeid tot multimiljonair. Dat zoiets geen droom is, maar werkelijkheid kan worden.

Na de lezing kregen de leerlingen van het Hondsrug College de kans persoonlijk nog wat vragen te stellen aan Ben. Zij vroegen hem tegen welke problemen hij als jonge ondernemer aan was gelopen, hoe hij zijn ondernemerschap met school had weten te combineren en wat hij als tip aan hen zou willen meegeven. "Geloof in jezelf! Als jij iets doet waar je ongelooflijk veel plezier in hebt en waar je vol voor wilt gaan, dan moet je dat ook doen", aldus Woldring. "Het geld, die auto en alles waar men zich nu blind op staart, dát is niet waarom het draait. Dat komt allemaal later wel. Als jij gelooft in wat jij doet, straalt dat uit. Zo behaal je succes."

Charlotte Westerman, coach entreprenasium i.s.m. Brigitte van der Tuuk (foto Brigratie)

Entreprenasium naar Leeuwarden

Presentatie tijdens ondernemersconferentie

Op 18 oktober zijn een paar leerlingen van het Entreprenasium naar Leeuwarden geweest voor een ondernemersconferentie. Daar moesten ze een presentatie houden voor een groep rectoren en decanen, om vervolgens voor geïnteresseerden een workshop te geven.

Hun reactie na afloop: "We hebben er veel van geleerd. Bijvoorbeeld hoe we beter kunnen presenteren voor een grote groep mensen. We vonden het een hele leuke dag en hebben veel opgestoken over het ondernemerschap."

Fotoreportage: Sven Langbroek en Jasper Kamer

Succes met robot bij First Lego League

Derde prijs en design award voor vakcollege ICT

Eind november hebben leerlingen van het vakcollege ICT de derde prijs in de wacht gesleept tijdens een regionale voorronde van de First Lego League, georganiseerd door het Drenthe College. Met hun robot, die meer functies in zich had dan welke andere bijdrage dan ook, wonnen ze tevens de design award.

Het was de tweede keer dat een voorronde van de First Lego League Emmen aandeed. Het evenement werd georganiseerd door studenten van Drenthe College en vond plaats in de Technieklocatie van het Drenthe College. Aan de regionale competitie deden zowel basisscholen als voorscholen mee.

Senior Solutions

Hoe kunnen we de kwaliteit van leven van ouderen verbeteren door hen te helpen om zelfstandig, betrokken en verbonden in de gemeenschap te blijven? Dat was de opdracht voor de deelnemers.

In de editie van 2012/2013 doen meer dan 200.000 jongeren van 9 tot 15 jaar uit meer dan 60 landen onderzoek naar ouder worden en hoe dit iemands vermogen beïnvloedt om zijn of haar levensstijl te behouden. De deelnemers kijken bijvoorbeeld naar mobiliteit, communicatiemiddelen en manieren om fit te blijven.

Robot

De voorronde in Emmen bevatte drie onderdelen: Robot Challenge, technische robotpresentatie en de projectpresentatie. De teams deden onderzoek naar obstakels en kwamen met oplossingen om de kwaliteit van het leven van ouderen te verbeteren. Ze bouwden ook allemaal een autonome robot om een set van missies op te lossen, gebruikmakend van Lego Mindstorms. Dat leverde spannende wedstrijden op.

Voor bezoekers van het evenement was er een aanvullend programma. Ook hierin speelde techniek (voor jongeren) een belangrijke rol. De First Lego League liet zien dat speelgoed, techniek en creativiteit hand in hand gaan.

Personalia

Overlijden

In de periode sinds het verschijnen van het laatste Hondsrug Bericht werden we diverse keren geconfronteerd met berichten van overlijden van geliefde naasten van een aantal collega's. Soms kwam het overlijden plotseling, soms was er ook sprake van een langere periode van afnemende gezondheid. In alle gevallen raakt het de emoties van de betrokken collega's diep. Juist in de tijd die komt is de band met de familie een belangrijke factor, die soms dus wreed werd verstoord door het overlijden van een dierbare.

We wensen alle betrokkenen toe dat er steun en troost kan worden geput uit de boodschap van het Kerstevangelie, dat God zelf naar ons mensen wil omzien en dat Hij dit heeft gedaan door Zijn Zoon aan ons te geven, zodat een ieder die in Hem gelooft behouden wordt en een eeuwig leven heeft.

Als u berichten hebt die in aanmerking komen voor deze rubriek, graag even een mail naar H.Veninga@hondsrugcollege.nl. Dan worden ze opgenomen in het volgende Hondsrug Bericht.

Colofon

5e Jaargang - nr. 21 - december 2012

Hondsrug Bericht is een uitgave van het Hondsrug College. Het digitale magazine verschijnt vijf maal per schooljaar en wordt verspreid naar medewerkers, oud-medewerkers, ouders van leerlingen en andere relaties van het Hondsrug College.

Redactie: Hondsrug College, MenZ en Media
Tekstbijdragen: Hondsrug College, MenZ en Media
Ontwerp/opmaak: MenZ en Media
Fotografie: Hondsrug College, MenZ en Media
Eindredactie: MenZ en Media

Redactieadres: Hondsrug College, t.a.v. de heer B.L. den Hamer, Postbus 66, 7800 AB Emmen, bl.denhamer@hondsrugcollege.nl

Het Hondsrug College wenst u gezegende kerstdagen en een gelukkig en gezond 2013

**HONDSRUG
COLLEGE**

Christelijke scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs

Postadres:
Postbus 66
7800 AB Emmen

Bezoekadres:
Emmalaan 25
Emmen

T. (0591) 657 979
F. (0591) 617 469

info@hondsrugcollege.nl

www.hondsrugcollege.nl